

Rakvere Gümnaasium 85

Vana valge maja süüsi püsib, endiselt on selles majas kool. Keegi tänaseni vastab-küüb, numbreid nüüd on rohkem ajalool.

OTT ARDER

Sõna on vilistlastel

"Täna võimaluse eest pöörduda tagasi noorusmaale. Elu on mind palju muutnud, nii et kohati tundub mulle, kas tõesti olen mina see, kes seda kõike tegi. Palju üle on hea meel, mõndagi kahetsen. Mullegi on tuttav hirm, et keegi tuleb, paneb palka ja ütleb, kuidas on ainduõige. Tagantjärele tarkuse järgi võin öelda, et oleks võinud tegutseda palju vabamalt ja midagi ei oleks juhtunud.

Olen õnnelik, et elu on andnud mulle võimaluse elada ka uues arenguruumis, küll mitte enam tegijana, aga kaasaajajana. Vaba Eesti riik vajab inimesi, kes usuvad, et nad on vabad ja sõltumatud. Vaja on inimesi, keda võib juhita juhtida, suunata suunata, eesmärgitult ergutada – inimesi sihiga elus edasi jõuda, liikuda, tegutseda, edasi pürgida."

MARE ROSSMANN,
õpetaja aastail 1972–1990,
vilistlane aastast 1957

"Minu kujutluses on kool üks igavene viljapuu, mis järjest uue saagi õitsetab, valmis küpsetab ja maha varistab, et alustada otsast./--/

Ajaloo

- 7. okt 1899 – Rakvere Linnavalitsus palub Eestimaa kubernerilt nõusolekut avada Rakveres progümnaasium või gümnaasium.
- 3. märts 1900 – kuberner teatab, et nii väikeses linnas (6000 elanikku) pole võimalik gümnaasiumi rajada.
- 1905. a suvel pöördub linnavalitsus tsaaririigi haridusministeeriumi ja Eestimaa rüütelkonna poole samasisulise palvega, ent ei saa toetust.
- 1907. a läkitatakse teele uus palve. Areneb aastatepikkune kirjavehetus Riia õppekonna kuraatoriga.
- 1. sept 1912 avatakse Rakvere Poeglaste Gümnaasium (Pikk 29).
- 1918. a lõpetab esimene lend.
- 2. sept 1918 avatakse saksa õppekeelega Rakvere Reaalgümnaasium.
- 3. veebr 1919 avatakse Viru Maakonna Poeglaste Gümnaasium, kus kuni 1927. aastani on reaal- ja humanitaarharu.
- 1931. a suletakse Viru Maakonna Poeglaste Gümnaasium ja 1924. aastal loodud Rakvere Linna Ühisgümnaasium.
- 1. aug 1931 avatakse Rakvere Ühisgümnaasium (Pikk 29), mis saab endale suletud koolide õpilased. Tööd alustab 10 klassikomplekti 330 õpilasega. Alates 4. klassist jagunetakse reaal- ja humanitaarharu.
- 1. nov 1938 kolitakse uude majja (Vabaduse 1), Eesti esimesse eraldi aula ja võimlaga koolihoonesse.
- 22. aug 1940 suletakse Rakvere Ühisgümnaasium, sügisel alustavad ühe katuse all Rakvere 1. ja 2. keskkool.
- 1941. a sügisel saavad keskkoolidest gümnaasiumid. Koolimaja muudetakse sõjaväehospitaliks.
- 3. nov 1944 alustab taastatud koolimajas tööd Rakvere Keskkool.
- 1946. aastast Rakvere Eesti Keskkool,
- 1950. aastast Rakvere 1. Keskkool,
- 1994. aastast Rakvere Gümnaasium. Praegu on koolis 64 õpetajat – neist viis mehed. 24 pedagoogi on oma kooli vilistlased.

Praegustele põlvkondadele peaks vist meelde tuletama asjaolu, mis juba endalgi ununema kipub: raadiod ju tol ajal "ei mänginud", lehtedest midagi lugeda ei olnud, ja neid ei loetudki, ainult tellimine oli kohustuslik, televisioonist, sellest "õhuaknast maailma" teadis meie armas õpetaja Jansen meile küll rääkida, isegi lisades, et Ameerikas kaugenägemine juba toimib – praegu on mul tunne, et ta ütles seda poolsosinal –, aga keegi meist ei osanud arvatagi, et ka meie silmad

sed näevad. Niisugused imelikud ajad olid. /--/

Kindlasti on tänaste Rakvere Gümnaasiumi õpilaste ja õpetajate võimalused rikkalikumad ja eluhaare avaram. Nii see peabki olema. Kuid meil oli meie aeg ja me oskasime tunda sellest rõõmu. Eksib see, kes arvab, et me tundisime end õnnetukena. Noorusele on see tunne vastuvõtmatu ja võõras."

RUTH KAREMÄE,
vilistlane aastast 1951

"Arvatavasti on olemas vähemalt kolm eriala, millele toetub tänapäeva ühiskond. Need on esiteks õpetajad, kes annavad noorele maailmakodanikule teadmised ja oskused, teiseks arstid, kes hoiavad inimese tööväimele ega lase teda liiga vara surra, ja kolmandaks justitsüsteemi töötajad (alates politseinikest ja lõpetades kohtunikega), kes peavad tagama ühiskonna normaalse funktsioneerimise. Ilmselt ei ole teist ega kolmandat inimkategooriat ilma esimeseta.

Maailmas on tavaliselt kaks viimati nimetatud eriala tasustatud hästi, esimest aga halvasti või suhteliselt halvasti. Mida see tähendab? Vastus on lihtne. Ei jätku raha. See aga omakorda mõjutab kogu õppeprotsessi ja arvatavasti mitte paremuse suunas. See on ka üks põhjusi, miks koolides on nii vähe meesõpetajaid. Arvan, et meesõpetajaid peaks olema vähemalt üks kolmandik (kui mina käisin koolis, oli see nii), mis aitaks tugevdada korda koolis ja mõjutaks positiivselt kogu õppeprotsessi.

Eesti rahvas on väikerahvas. Tema kõige suurem varandus on

1938. a kolisid gümnaasistid vilistlane Alar Kotli projekteeritud majja, esimesse eraldi aula ja võimlaga koolihoonesse Eestis.

haritus. Katsume siis ühiselt selle eest hea seista.

ANDO LEPS,
Riigikogu liige,
vilistlane aastast 1955

"Meie õpetajaist olid paljud olnud meie vanemate õpetajad. See pedagoogiline järjepidevus lõi omamoodi silla kodu ja kooli vahele ning väikelinnas kippusid piirid vahel hoopis kaduma. Kodu ja koolis kehtisid ühesugused väärtushinnangud. Õppimine oli popp. Tolle põlvkonna pedagoogide tarkus, oskus ja tahe lastes koos teadmistega ausat ellusuhtumist kujundada vääril küll kõrgeimat hinnangut. Ilmselt polnud neil veel ka kohustust haridusjuhtide mundriau kaitsta või seda lihtsalt ignoreeriti: igatahes ei tehtud hinnaalandust kellelegi ja koolis oli kord majas. Õpetajaamet oli hinnatud ja meespedagoogid polnud tollal veel parematele jahimaadele pagunud. See kõik muutis kooli mikroklüma vähemalt laste jaoks tervislikuks. Ju oli õpetajate teene, et stalinlik ideoloogia välise elu pinnavirvenduseks jäigi. Samasugune suhtumine valitses ka kodus: jõulusid ei tohtinud pidada, neist avalikult ei räägitud, aga kõik ometi pidasid, samuti lihavõtteid munade värvimisega ja suvistepühi noorte kaskede tuppatoomisega. /--/

Tagantjärele mõeldes oli see elu muidugi kahepalgeline, aga proportsioon Stalini-Lenini profiiliga kütuskirja vormi ja sisu vahel oli sedavõrd viimase kasuks, et vormile ei jäänud lapse hinges mingit kohta. Hariduse devalveerumine ja õpetaja maine langus algasid hiljem, kuuekümnendate lõpus. Minu kooliajal oli õppimine ja õpetamine veel sisemine vajadus, usun, et mul vedas.

IVI EENMAA,
Tallinna linnapea,
vilistlane aastast 1961

"Kooliajast on mul parimad mälestused, mida vanemaks saan, seda ilusam kõik tagantjärele paistab. Õppida oli võimalik kõigilt õpetajatelt. /--/ Mina polnud kooli ajal suur õppiija. Tegelesin rohkem spordiga. Matemaatikat läksin õppima kõheldes, aga usutavasti sellepärast, et teda hästi õpetati. Minu õpind on vastavalt haridusasimele pidevalt suurenenud ja arvan ka, et

mu edukus haridusteel on kulgenud tõusuteed. Oma parimaks õpitulemuseks pean Lundi Ülikoolis kaitstud doktoritööd, mis sai kõrge hinnangu.

Olen ammu aru saanud, et pigem kuulun oma kalduvustelt sotsiaalteaduste kui reaalteaduste valdkonda. Kooli ajal jäi aga minu humanitaarlane teadmiste pagas vist väiksemaks (minust endast olenend põhjustel). Sellepärast sattusin matemaatikale õppima.

Rakvere 1. Keskkool on andnud hea ettevalmistuse edasiõppimiseks, ka nendele, kes sest algul eriti huvitatud polnudki. Pean vist ennastki nende hulka lugema.

Minu eriala- ja elukutsevalikus on kahtlemata suur osa etendanud juhused, kuid piirides, milleks kool mulle võimaluse andis. Praegu julgenev väita, et see piir on lai olnud. Kui oma saatusele tagasi vaadata, siis Rakvere 1. Keskkooli sattumine kuulub minu elu vedamiste poole peale."

PEETER KREITZBERG,
Tallinna aselinnapea,
vilistlane aastast 1967

Aastapäeva-ürituste ajakava

9. oktoober

Kell 9, kl 10, kl 12.30 – aktused, kohtumised vilistlastega.
Kell 11 – vilistlane Karl Leichterile pühendatud kontsert.

10. oktoober

Kell 15.30 – spordivõistlused. Kohtuvad õpilased ja vilistlased.
Kell 19 – kontsert Rakvere teatris. Esinevad õpilased ja vilistlased.

Pärast kontserti rongkäik koolimaja juurde ja Vabadussõjas langenud õpilaste ja õpetajate mälestustahvli avamine.

11. oktoober

Kell 14 – aastapäevaaktus.
Kell 18 – piduõhtu.

Tähelepanu vilistlastel!

Kavas on moodustada alaliselt tegutsev vilistlaskogu, kuhu kuuluvad kõikide lendude esindajad. Kui soovite osaleda vilistlaskogu töös või teate kedagi oma klassikaaslastest, kes sinna sobiks, andke teada aadressil Kiira Tormilind, Vabaduse 1, Rakvere EE2100, tel (232) 43 756.

Silmapaistvaid vilistlasi

- Albrecht Altma – professor, füüsik (1918, I lend)
- Kuno Areng – professor, koorijuh (1948)
- Ivi Eenmaa – raamatukoguteadlane, Tallinna linnapea (1961)
- Ado Eigi – arhitekt (1957)
- Arnold Green – riigi- ja sporditegelane (1940)
- Hans Hindpere – helilooja (õppis aastail 1946-1948)
- Helene Johani – bibliograaf (1923)
- Arne Kaasik – Lahemaa Rahvuspargi direktor (1966)
- Raimond Kaugver – kirjanik (1943)
- Kaljo Kiisk – näitleja, filmilavastaja (1946)
- Sven Kivisildnik – luuletaja (1982)
- Alar Kotli – arhitekt (1922)
- Peeter Kreitzberg – pedagoogikateadlane, filosoofia-doktor (1967)
- Lembitu Kuuse – spordiajakirjanik (1969)
- Merike Lang – etnograaf, Eesti Vabaõhumuuseumi direktor (1976)
- Ando Leps – jurist, õigusteaduste doktor (1955)
- Liina-Riin Olmaru – näitleja (1985)
- Karl Orviku – geoloogiadoktor, professor (1929)
- Raimo Pullat – ajaloodoktor, professor (1953)
- Arvo Pärt – helilooja (1954)
- Kaarin Raid – lavastaja, näitleja (1961)
- Hannes Rumm – ajakirjanik (1987)
- Heidi Tammar – raadioajakirjanik (1966)
- Enn Tarvel – ajaloodoktor, professor (1950)
- Richard Uutmaa – maalikunstnik (1927)
- Arnold Vihman – matemaatik, õpikute koostaja (1920)
- Aili Vint – kunstnik (1959)
- Harry Oiglane – füüsik (1945)

ENESEST

ELUST